

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра хореографії

**Тема: Специфіка організації змагальних
заходів у хореографії**

(Лекція для студентів II курсу хореографія ФФВ
з дисципліни

«Організація і режисура спортивно-масових хореографічних заходів»)

Лекцію склав: викладач Бойко А.Б.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри хореографії
Протокол №____ від «____»_____ 2013 р.
Завкафедрою доцент _____ Сосіна В.Ю.

Львів – 2013 р.

План.

1. Поняття фестиваль та конкурс, історична довідка про їх творення.
2. Особливості конкурсних змагальних заходів.
3. Характеристика конкурсних сценічних заходів.
4. Додаток. Положення про проведення фестивалю «Студентська весна – 20011»

Фестиваль (анг. і франц. festival – свято, від лат. festivus – веселий, святковий) – показ (огляд досягнень у народній творчості, мистецькому аматорстві, професійних колективах, що проходять під час проведення культурно-мистецьких заходів.

Такі заходи беруть початок у традиційній культурі народу. Фестивалі ж, як музичні свята, почали проводитись наприкінці XVIII ст. у Німеччині, потім їх стали організовувати і в інших країнах. У XX ст. широко поширилися міжнародні фестивалі. Починаючи з 1947 року велику роль у справі боротьби за мир, розвитку та укріпленню культурних зв'язків між народами відігравали Всесвітні Фестивалі молоді та студентів, що проводились раз на два роки за ініціативою всесвітньої федерації демократичної молоді та міжнародного союзу студентів.

Першими охоронцями традицій народних свят та обрядів виступали старійшини племен. далі з розподілом святкової культури на культову, світську та домашню, ці функції перейшли відповідно до служителів культу, церемоніймейстерів, старшин роду та сім'ї.

Засновниками та організаторами сучасних культурно-мистецьких заходів в Україні можуть бути державні, громадські, приватні підприємства й організації та окремі особи. Перед організаторами культурно-мистецького заходу, режисерсько-постановочною групою, технічними працівниками та ін. постає відповідальність за відповідність заходу поставленій меті, виконання його завдань, вирішення організаційних питань, творчу, дружню атмосферу, художню цінність програми.

Фестивалі більш спрямовані на виконання соціальних завдань і не вимагають обов'язкової конкурсної програми.

Конкурс (від лат. concursus, буквально – зіткнення, зустріч) – змагання з метою виділити найкращих з числа його учасників. Пріоритетом у конкурсах є якість представлених творів,

професіоналізм та талант виконавців. Як правило, професійні виконавці частіше беруть участь саме у конкурсах.

Фестиваль-конкурс поєднує в собі святкові і змагальні фактори. Він має більш широку культурно-мистецьку програму. Фестивалі-конкурси часто організовують для артистів-аматорів додаючи до культурно-мистецької ще й програму відпочинку.

Хореографічне мистецтво є невід'ємною частиною культурно-мистецьких заходів де представлені різні види мистецтв. Разом вони найбільш повно відображають розмаїття та гармонію культурного життя певного етносу, народу в цілому, сприяють взаєморозумінню і духовному взаємозагаженню, зміщенню творчих відносин, миру й дружби між мистецькими колективами, їх учасниками, регіонами, державами які презентують. В Україні найбільш повномасштабними є творчі звіти майстрів мистецтв та художніх колективів усіх областей нашої держави. Вони періодично проводяться в Національному палаці мистецтв «Україна». У 2009 році творчі здобутки найкращих колективів усіх областей презентуються в «Фестивалі мистецтв України», який проходить на головній сцені країни – НПМ «Україна» та на Першому Національному каналі телебачення, що дає можливість з ними познайомитись усім мешканцям України.

Цікавим досвідом де презентуються національні особливості в усіх сферах життя певного етносу (в branня приміщення де проходить захід, гостинність організаторів, виставка, національні страви, концертна програма тощо) є «Мозаїка» в Ріджайні і «Фольклорама» у Вінніпегу (Канада). У цих народних фестивалях беруть участь різні етнічні групи, що мешкають у місті. Такі культурно-митецькі заходи стають значними подіями, де усі мешканці та гості протягом декількох днів відпочивають та знайомляться з побутом та творчістю національних груп. Програма кожного національного центру повторюється декілька разів на день, і таким чином кожний охочий може відвідати усі національні товариства. Переможцями стають ті осередки, які мали найбільше відвідувачів. Вони й отримують найбільшу державну матеріальну підтримку на наступний рік.

Окрім загальних фестивалів кожен з видів мистецтв має свої професійні культурно-мистецькі заходи, де вирішуються більш конкретні професіональні завдання, які сприяють розвитку певного виду мистецтва.

Сучасні українські хореографічні колективи та окремі виконавці (професійні та аматорські, дорослі та дитячі) мають можливість демонструвати свої досягнення на місцевих, регіональних, всеукраїнських, міжнародних, всесвітніх заходах, що проводяться в рамках державних, обрядових та етнічних свят, ювілеїв, ярмарок, виставок тощо. Першою ж визнаною перемогою українського хореографічного мистецтва в світі став «Триколінний гопак» у постановці фольклориста В.Верховинця і професійного балетмейстера оперно-балетного театру Л.Жукова на першому Міжнародному фестивалі народного танцю у Лондоні. Лондонська газета «Таймс» від 18 липня 1935 року писала: «Все це було новим для нас. Російські танцюристи з України виконували «Гопак» з такою професійною майстерністю, що сколихнули публіку, розпалили її ентузіазм... Ми бачили, як народні танці безпосередньо впливають на балет, хоча незважаючи на віртуозність, це, по суті, були чисто народні танці...»

Кожен рік в Україні проводиться багато фестивалів з хореографічного мистецтва. Серед хореографічних конкурсів, де беруть участь професійні митці, найбільш масштабними в галузі класичного танцю є: Міжнародний фестиваль «Зірки світового балету» (м.Донецьк), Міжнародний фестиваль танцю «Серж Лиляр де ля данс» та Міжнародний конкурс артистів балету та хореографів імені Сержа Лиляра, включений до реєстру найпрестижніших міжнародних конкурсів і традиційно відбувається в м. Київ під патронатом Всесвітньої Ради танцю ЮНЕСКО.

У галузі народного танцю – Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії імені Павла Вірського, в якому професійні та аматорські колективи, а також ансамблі мистецьких навчальних закладів та національно-культурних товариств з усієї України презентують танці різних національностей. Цей фестиваль охоплює всі хореографічні колективи і дає великий поштовх до піднесення та розвитку хореографічного мистецтва, збереження нематеріальних культурних цінностей.

Великою популярністю серед українських колективів і гостей з різних країн користується Міжнародний фестиваль-конкурс танцю народів світу «Веселкова Терпсихора», який щорічно проходить в Міжнародний День танцю (29 квітня, м. Київ). Всеукраїнський фестиваль-конкурс авторських хореографічних

творів «Верховинця степова криниця», починаючи з 2003 року, кожні два роки відбувається на Херсонщині. Його попередником був конкурс хореографічних мініатюр «Осінні фантазії» ім. В.Верховинця. Ці фестивалі, започатковані Херсонським обласним центром народної творчості, спрямовані на піднесення творчої активності балетмейстерів, пошук і розкриття нових тем, створення хореографічних творів, що несуть духовний спадок українського народу, його красу, шляхетність і багатогранність, сприяють збагаченню репертуару колективів, вшановують пам'ять видатного митця українського мистецтва. Креативні завдання ставить перед собою і Всеукраїнський фестиваль-конкурс сюжетних хореографічних творів для дітей та молоді «Галицькі фрески» (м.Тернопіль).

Проводиться багато фестивалів-конкурсів в номінації яких входять усі різновиди хореографічного мистецтва – народний, бальний, класичний, сучасний танці, кожен з яких має багато напрямків розвитку. Однак більш глибокі професійні завдання стоять перед конкурсами певного різновиду хореографічного мистецтва. Так Українська федерація сучасного танцю має систему конкурсів з сучасних та спортивних бальних танців, які згідно графіку постійно відбуваються в різних містах України.

Змагальні заходи в хореографічному мистецтві розподіляються на конкурсні спортивні (бальна і сучасна хореографія) та конкурсні сценічні (класична, народна, бальна, сучасна хореографія).

Розглянемо розподіл **конкурсних спортивних заходів** (спортивна бальна та спортивна сучасна хореографія) за різними критеріями.

За *статусом* конкурси поділяються на:

- чемпіонати світу, Європи, країни – найбільш престижні змагання, які проводяться як офіційні – 1 раз на рік, як неофіційні – декілька;
- кубки Світу, Європи, країни, федерацій, асоціацій, президента України, видатних осіб – значущі події у сфері спортивного танцювання з терміном проведення – 1 раз на рік;
- рейтингові турніри – конкурсні змагання з метою визначення рейтингу (місця) пари в поточному сезоні, проводяться кілька разів на рік;

- класифікаційні змагання – турніри з метою визначення спортивного розряду (класу, рівня виконання майстерності) танцюристів – проводяться кілька разів на рік;
- матчеві зустрічі – конкурсні змагання неофіційного характеру між кількома спортивними клубами, містами, країнами з метою визначення творчих досягнень кожного з учасників, термін необмежений.

За кількісним складом конкурси поділяються на:

- індивідуальні (конкурси виконавців, що змагаються з певного класу, спортивного розряду, віку);
- командні (конкурси команд країн, міст, клубів, представлені танцюристами різних класів, спортивних розрядів, вікових категорій).

За програмою:

а) конкурси зі спортивних бальних танців поділяються на турніри з:

- європейських бальних танців;
- латиноамериканських бальних танців;
- десяти танців міжнародної програми (європейської та латиноамериканської);
- формейшн (ансамблеве аматорське танцювання від 5 до 8 пар в європейській та латиноамериканській програмах);
- секвой (авторське шоу – професійне танцювання однією парою в європейській та латиноамериканській програмах);

б) конкурси зі спортивних сучасних танців поділяються на турніри зі:

- спортивного бугі-вугі (індивідуальні та формейшн до 4-х пар);
- спортивного рок-н-роллу (індивідуальні та формейшн 4-8 пар);
- сальси (індивідуальні та формейшн 3-4 пари);
- брейку, стріт-танців (індивідуальні та групові).

За віковим цензом конкурси поділяються на категорії:

- діти (5-7 років);
- ювенали I (8-9 років);

- ювенали ІІ(10-11 років);
- юніори І (12-13 років;
- юніори ІІ (14-15 років);
- молодь (16-18 років);
- дорослі (19-35 років);
- сеньйори (36-55 років);
- гранд сеньйори (56 і більше років).

Вікові категорії – від «дітей» до «дорослих» - присутні в спортивних бальних і спортивних сучасних танцях, категорії «сеньйори» та «гранд сеньйори» - тільки в спортивних бальних танцях.

За *рівнем виконавської майстерності* конкурси поділяються на турніри:

- аматорів (початківці, класи: «Є», «Д», «С», «В», «А», «С»);
- професіоналів (танцюристи «S» класу з певним досвідом і творчим доробком).

Розглянемо розподіл **конкурсних сценічних заходів** (класична, народна, бальна, сучасна хореографія) за різними критеріями.

За *статусом* конкурси поділяються на:

- міжнародні (не менше 5-ти країн-учасників);
- національні (не менше 2/3 областей або регіонів країни);
- регіональні (кілька областей, подібних за мовою, звичаями, культурними традиціями тощо);
- обласні (не менше 2/3 міст, селищ міського типу та районів області);
- міські (представлені усіма районами міста);
- районні (представлені усіма мікрорайонами).

За *кількісним складом* конкурси поділяються на:

- сольна форма (класична, народна, сучасна хореографія – 1 виконавець, бальна хореографія – 1 пара – чоловік та жінка);
- мала форма (класична, народна, сучасна хореографія – 2-5 виконавців, бальна хореографія – до 3-х пар);
- масова форма (класична, народна, сучасна хореографія – від 6-ти виконавців і більше, бальна хореографія – від 4-х пар і більше);

За програмою конкурси поділяються на:

- конкурси виконавців – артистів балету (класична хореографія), артистів естради, майстрів мистецтв (класична, народна, бальна, сучасна хореографія); оцінюється виконавська майстерність – технічна та акторська, індивідуальність стилю;
- конкурси балетмейстерів (класична, народна, бальна, сучасна хореографія); оцінюється оригінальність драматургії твору, нетрадиційний підхід у вирішенні теми, новітні композиційні, лексичні, сценографічні прийоми, інноваційне вирішення музичної партитури;
- конкурси художніх колективів (класична, народна, бальна, сучасна хореографія); оцінюється творчий доробок колективу, його оригінальність, індивідуальність та особливість, відповідність тематики, музики, хореографії, сценографії виду та жанру колективу, його віковому цензу та рівню виконавської майстерності;
- конкурси шоу-програм (бальна, сучасна, рідше – класична, народна хореографія); оцінюється оригінальність тематики, музики, режисури, композиційних, лексичних (у тому числі і трюкових), сценографічних прийомів, їх відповідність призначенню розважального заходу, умовам його проведення, статусу і питанням потенційного глядацького контингенту.

За віковим цензом конкурси поділяються на категорії:

- дитячі (дошкільний – 3-5 років та молодший шкільний вік – 6-7 років);
- підліткові (перший підлітковий вік – 8-10 років та другий підлітковий вік – 11-14 років);
- юнацькі (15-18 років);
- молодіжні (19-37 років);
- літнього віку (38 років і старше).

Вікові категорії – від дитячої до молодіжної – мають місце в класичній, народній, бальній, сучасній хореографії. Категорія «літній вік» має місце тільки в народній хореографії у конкурсах фольклорно-етнографічних колективів. В класичній, бальній, сучасній та народно-сценічній хореографії категорія «літній вік» відсутня з точки зору естетики сприйняття сценічного

хореографічного мистецтва, техніки безпеки та охорони здоров'я виконавців.

За *рівнем виконавської майстерності* конкурси поділяються на:

- огляди-конкурси художньої самодіяльності (усі вікові категорії);
- конкурси, фестивалі майстрів мистецтв та професійних художніх колективів (в основному, старший юнацький та молодіжний вік, представлений студентами мистецьких навчальних закладів та професійними виконавцями).

За *різновидами* сценічні змагання поділяються на:

- конкурси – вид сценічного змагання з обмеженою програмою, номінацією, віком; термін проведення – від одного до кількох днів;
- фестивалі – вид сценічного змагання з кількох програм, номінацій, різних вікових категорій тощо; термін проведення – від кількох днів до кількох тижнів.

За *призначенням* сценічні конкурсні заходи поділяються на:

- змагальні – мета яких полягає у визначені рейтингу, тобто місця виконавця або колективу у даному заході;
- інформативні – мета яких полягає в ознайомленні глядачів та учасників з новими тенденціями у хореографічному мистецтві сьогодення, обміні творчим досвідом між учасниками заходу.

Усі без винятку конкурсні заходи сценічного спрямування повинні враховувати його статус і категорію, потенційний глядацький контингент, вік учасників, рівень підготовки згідно їх анатомічних, фізіологічних та психологічних можливостей і особливостей. Конкурси дитячо-юнацького віку мають обмежуватись за терміном проведення 1,5-2 години і закінчуватись не пізніше 20-22 години.

Додаток

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення міжвузівського фестивалю самодіяльної творчості "Студентська весна - 2012"

1. Загальні положення

1.1. Міжвузівський фестиваль самодіяльної творчості „Студентська весна - 2012” (далі – фестиваль) у м. Дніпропетровську проводиться з метою подальшого розвитку самодіяльного народного мистецтва у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації, сприяння виявленню та показу мистецьких надбань студентства у всіх видах творчості.

1.2. Організаторами фестивалю виступають управління у справах молоді та спорту Дніпропетровської міської ради та вищі навчальні заклади міста III-IV рівнів акредитації (далі – навчальні заклади).

1.3. Офіційний сайт фестивалю: www.studvesna.dp.ua.

2. Завдання фестивалю

Основні завдання фестивалю:

- розвиток усіх видів і жанрів мистецтва серед молоді та студентів;
- створення нових і підтримка існуючих творчих гуртків та колективів;
- підвищення уваги до студентської самодіяльної творчості адміністрації вищих навчальних закладів, спеціалізованих установ, закладів культури, творчих об'єднань, засобів масової інформації тощо;
- підвищення художнього рівня студентського мистецтва;
- пропаганда досягнень студентського мистецтва – широкий показ кращих концертних програм, вистав, виставок, аматорських кінофільмів;
- розвиток серед студентства дизайнерського мистецтва;
- розвиток творчої співдружності колективів студентського та професійного мистецтва, залучення професійних митців до надання допомоги учасникам;
- зміцнення матеріальної бази студентських колективів, створення належних умов для їх творчої роботи.

3. Умови проведення фестивалю та участі у ньому

3.1. Фестиваль проводиться на конкурсній основі за такими видами та жанрами:

- музичне мистецтво – виступи хорових та вокальних ансамблів, ансамблів пісні й танцю, естрадних оркестрів та ансамблів і гуртів музики різних жанрів;
- хореографічне мистецтво – виступи колективів народного танцю, виконавців сучасних та бальних танців;
- театральне мистецтво – виступи колективів театрального жанру різних напрямків;
- образотворче та декоративно-прикладне мистецтво – демонстрація творів художників і майстрів декоративно-прикладного мистецтва, дизайнерського мистецтва;
- циркове мистецтво – виступи циркових колективів,
- оригінальний жанр – виступи виконавців оригінального жанру;
- розмовний жанр – виступи виконавців розмовного жанру;
- фотомистецтво – конкурс робіт фотоаматорів;
- кіно - та відео мистецтво – конкурс аматорських кіно - та відеофільмів.

3.2. У фестивалі можуть брати участь колективи навчальних закладів.

3.3. Заявки на участь навчального закладу у фестивалі подаються до управління у справах молоді та спорту Дніпропетровської міської ради (просп. Карла Маркса, 75, к.320, т.744-14-56).

4. Порядок проведення фестивалю

4.1. Фестиваль проходить у два тури.

Перший тур фестивалю складається зі звітних концертів (далі - Звітів) навчальних закладів, що подали заявки на участь у фестивалі. Відкриває фестиваль володар гран-прі фестивалю минулого року.

4.2. Концертна частина Звіту навчальних закладів не повинна перевищувати за часом 1 годину 30 хвилин.

4.3. Перший тур фестивалю проходить у квітні-травні поточного року.

4.4. Навчальні заклади обов'язково надають до організаційного комітету з підготовки та проведення міжвузівського фестивалю самодіяльної творчості „Студентська весна – 2012” (далі – оргкомітет фестивалю) список відповідальних

осіб за проведення Звіту і програму Звіту у паперовому та електронному вигляді за три дні до проведення Звіту.

4.5. Графік проведення Звітів навчальних закладів погоджується з оргкомітетом фестивалю.

4.6. Другий тур фестивалю – урочисте підведення підсумків та гала-концерт лауреатів, про проведення яких оргкомітет фестивалю повідомляє додатково.

5. Система оцінювання.

5.1. Система оцінювання фестивалю включає в себе оцінки офіційного журі та оцінки глядачів під час Звітів, а також оцінки, виставлені на офіційному сайті фестивалю.

5.2. Склад офіційного журі фестивалю формується оргкомітетом фестивалю з числа авторитетних діячів мистецтва та культури, представників органів державної влади та місцевого самоврядування та затверджується розпорядженням міського голови.

5.3. Система оцінки офіційного журі – десятибалльна.

5.4. Після проведення Звіту члени офіційного журі можуть взяти участь в обговоренні заходу в присутності представників адміністрації, органів студентського самоврядування, представників творчих колективів, засобів масової інформації тощо.

5.5. До програми Звіту можуть входити сценічні виступи, які не оцінюються журі, зокрема:

- виступи професійних колективів (до професійних належать колективи, в яких окрім виконавці мають відповідну спеціальну освіту та творчість яких є основною діяльністю особи або колективу);

- виступи колективів, в яких більше ніж 30% учасників не є студентами відповідного навчального закладу;

- виступи окремих виконавців, які не є студентами відповідного навчального закладу.

5.6. Під час оцінювання музичного мистецтва враховується виконавська майстерність та сценічна культура колективів, художній рівень репертуару, рівень диригентської інтерпретації, художній рівень і складність твору, що виконується, рівень ансамблевої майстерності, артистизм сценічної культури.

5.7. Під час оцінювання хореографічного мистецтва враховується хореографія номера, виконавська майстерність, режисура програми, естетика програми.

5.8. Театральне мистецтво оцінюється за такими критеріями, як цілісність режисерського рішення вистави, рівень виконавської майстерності учасників, наявність ансамблю, художні особливості та їх вирішення в жанровій стилістиці, сценографія та музичне оформлення.

5.9. В образотворчому та декоративно-прикладному мистецтві оцінюються виставки творів художників та майстрів декоративно-прикладного мистецтва, їх організація, безпосередньо самі твори, рівень колекцій, що створені студентами-дизайнерами.

5.10. Циркове мистецтво оцінюється за такими критеріями: драматургія і режисерське рішення програми, композиція номера, трюкова основа номера, рівень виконавської майстерності, пластичне, хореографічне рішення програми, відповідність музичного матеріалу і художнє оформлення програми.

5.11. У конкурсі фото- та кіномистецтва можуть брати участь студії, клуби, об'єднання, гуртки, окремі фото- та кіноаматори.

5.12. Під час визначення володаря гран-прі, офіційне журі та оргкомітет фестивалю враховують:

- оформлення сцени та глядацької зали;
- ведення концертної програми;
- зміст концертної програми, наявність суцільної ідеї заходу;
- виконавську майстерність та сценічну культуру колективів;
- відео-супровід заходу з використанням проекційної апаратури;
- якість звукового забезпечення заходу;
- якість світлового забезпечення заходу;
- художній рівень та складність творів, які виконуються в програмі;
- тривалість концертної програми;
- застосування піротехнічних та інших сценічних ефектів;
- рівень організації заходу взагалі.

5.13. Протягом одного дня не може бути проведено більше ніж два Звіти. Проміжок часу між закінченням першого звіту та початком другого повинен становити не менше ніж 1,5 години.

5.14. Оргкомітет фестивалю визначає рейтинг колективу шляхом організації таємного голосування під час Звітів та

визначення лауреатів і дипломантів фестивалю шляхом проведення голосування на офіційному сайті фестивалю.

5.15. Порядок організації таємного голосування та засоби для його проведення забезпечуються оргкомітетом фестивалю.

5.16. Результати таємного голосування в кожному вищому навчальному закладі оприлюднюються оргкомітетом фестивалю на офіційному сайті фестивалю.

5.17. Кращі колективи та виконавці фестивалю визначаються у двох номінаціях:

- „Лауреат міжвузівського фестивалю самодіяльної творчості „Студентська весна - 2012”;

- „Лауреат міжвузівського фестивалю самодіяльної творчості „Студентська весна - 2012”. Народне визнання”.

5.18. Звання „Лауреат міжвузівського фестивалю самодіяльної творчості „Студентська весна - 2012” присвоюється колективу (виконавцю), який брав участь у першому турі фестивалю за рішенням офіційного журі.

5.19. Звання „Лауреат міжвузівського фестивалю самодіяльної творчості „Студентська весна - 2012”. Народне визнання” присвоюється колективу (виконавцю), який брав участь у першому турі фестивалю враховуючи його рейтинг.

5.20. Рейтинг колективу (виконавця) визначається за такою формулою:

Рейтинг колективу(виконавця) = ((Кількість голосів, відданих за колектив (виконавця) під час таємного голосування у навчальному закладі)+1/3*(Кількість голосів, відданих за колектив (виконавця) на офіційному сайті фестивалю)) / (Кількість студентів денної форми навчання відповідного вищого навчального закладу)

5.21. Кількість лауреатів фестивалю в обох номінаціях визначається офіційним журі спільно з оргкомітетом фестивалю.

5.22. Учасники гала-концерту визначаються з числа лауреатів за рішенням офіційного журі та оргкомітету фестивалю.

5.23. Володар гран-прі та дипломанти фестивалю визначаються за рішенням офіційного журі з урахуванням результатів голосування з цього приводу на офіційному сайті фестивалю.

6. Підведення підсумків та нагородження

6.1. Урочисте підведення підсумків фестивалю проводиться під час гала-концерту фестивалю.

6.2. Лауреати фестивалю нагороджуються дипломами, пам'ятними відзнаками та спеціальними подарунками.

6.3. Навчальний заклад - володар гран-прі фестивалю одержує перехідний символ – статуетку, пам'ятний диплом та сертифікат на отримання матеріальної допомоги для зміщення матеріально-технічної бази студентської самодіяльності у закладі.

6.4. Навчальний заклад – дипломант фестивалю одержує пам'ятну відзнаку та сертифікат на отримання матеріальної допомоги для зміщення матеріально-технічної бази студентської самодіяльності у закладі.

Література

1. Вершковский Э.В. Режиссура массовых представлений. – Л.: Просвещение, 1977.
2. Драматургія масових театралізованих заходів: Навч. посібник / А.З. Житницький (авт.-уклад.); Харківська державна академія культури. – Х.: ХДАК, 2004. – 128 с.
3. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ: Навчальний посібник. (2-ге вид.). – К.: Дакор, 2006. – 252 с.
4. Сахновский В. Режиссура и методика её преподавания. – М., 1974.

5. Триадский В.А. Основы режиссуры театрализованных представлений. – М.: Просвещение, 1985.

6. Шароев И. Режиссура эстрады и массовых представлений. – М., 1986. – 461.

7. <http://studvesna.dp.ua/index.php?id=38>